

Rehabilitering med hund

Anna Kaltenegger är arbetsterapeut och har varit anställd vid Hundskolan i Sollefteå AB under tre år. Hon är operativt ansvarig för EU-projektet med Rehabhundar som drivs av Landstinget i Västernorrland. Studien urgörs av tre steg och började 1998 med ett pilotprojekt där fyra hundar ingick. 1999 fortsatte projektet med den andra delen då ytterligare fem hundar mötte sina nya förare. Den tredje delen påbörjades under år 2000 och nu lades 22 hundar till.

Hela studien kommer att publiceras år 2002. Målet för projektet är att undersöka om aktivitet tillsammans med en hund kan ge vuxna, fysiskt funktionshindrade ökad självständighet och livstillfredsställelse samt bidra till att individens rehabiliteringsmål uppnås.

Studiegruppen kommer att matchas mot en kontrollgrupp efter ålder, kön, funktionshinder, arbetssituation samt ort. Dessa får inte ha någon hund i hemmet. Utvärderingen kommer att ske med hjälp av tre enkäter som kommer att beröra personuppgifter, livstillfredsställelse, fysiska funktioner, smärta, aktivitetsförmåga, sociala kontakter, känslor och hälsa.

Må bra med hund

– För Sollefteå Hundskola och oss som arbetar med projektet är ett viktigt mål att få möjlighet att permanenta verksamheten. Vad kan man mer önska när man ser förvandlingen hos dessa människor, frågar Anna Kaltenegger.

För en person med kronisk sjukdom handlar en rehabilitering och dess mål om att må bra trots sina problem, samt att skapa sig en meningsfull vardag. Man måste bli mer självständig och mer motiverad att hjälpa sig själv. Har man någon form av funktionshinder så är det mycket lätt att

man blir inaktiv och isolerar sig. För att komma ur detta eller allra helst, aldrig hamna där, kan en hund utgöra ett underbart stöd och hjälp. Den betyder att man var dag har ett ansvar för en annan individ som absolut inte kan klara sig själv. Hunden kräver intresse, rutiner, engagemang, psykisk och fysisk stimulans och den utgör en länk till kontakt med andra människor.

Krav på deltagarna

För att få delta i studien måste man ha något funktionshinder som påverkar den egna förmågan till fysisk aktivitet. För många av studiedeltagarna är de problem som själva sjukdomen utgör lika viktiga som de psykiska effekterna av den. Man måste vara vuxen och inte ha någon egen hund. Det ska finnas tydliga mål för rehabiliteringen. Deltagarna kommer från hela landet men en viss andel ska vara bosatta i Norrland.

Varje person som kommer ifråga intervjuas mycket noggrant innan han eller hon inkluderas i studien, sedan sker nästa intervju efter starten, uppföljning äger rum efter 4 månader och efter ett år. I utvärderingen läggs inte enbart livskvalitetsaspekter utan även sjukvårdskonsumtionen in.

Utbildningen av rehabhunden och dess förare sker i tre steg. Alltsammans börjar med ett hembesök där Hundskolans utsände informerar om vad denna form av rehabilitering innebär samtidigt som hemförhållandena undersöks. Det måste finnas goda grundförutsättningar för att hunden ska må bra i sitt blivande hem och att föraren ska ha förutsättningar att själv ta hand om hunden. Då formuleras också ett mål med rehabiliteringen.

Del två innebär internat i Sollefteå där teori och praktik varvas och då man också tilldelas en hund. Hunden

är cirka 1,5 – 2 år, uppvuxen hos en fodervärd och därefter grunddresserad på Hundskolan. Träningen fortsätter på hemorten och den sista delen innebär en uppföljning med fortsatt träning och problemlösning.

Pilotstudien

Utvärderingen av pilotprojektet gav vid handen att rehabilitering med hund är en lyckad behandling. Man kunde konstatera att livskvaliteten höjdes hos studiedeltagarna inte minst genom att förmågan till aktivitet förbättrades och att deras aktivitetsnivåer höjdes. Samtliga mål uppfyllades, deltagarna konsumerade mindre läkarvård, hade mindre ont och mer sällan. En person rapporterade mer ont efter aktivitet. Deltagarna själva ansåg att resultatet var en kombination av att de sov bättre och att den onda cirkel de befunnit sig i, med smärta, nedstämdhet, färre och mindre aktivitet och social isolering, bröts.

Rehabhunden övervinner mentala hinder och kan också vara till praktisk hjälp. En hund kostar mellan 150 och 200 000 kronor och har enligt uträkningar på medicinsk rehabilitering i Härnösand visat sig vara kostnadseffektiva, förutom den glädje och hjälp den kan ge sin förare under cirka åtta år.

Text Yvonne Enman

– Jag älskar Vicky så mycket att jag inte vet vad jag ska säga.
Hon är alltid glad och lycklig och hon visar hur mycket hon tycker om mig.
Hon ler, säger Inger Hellström som även hon har fibromyalgi.

Karin Olsson med sin nyvunne trogne vän Urban.
Karin har fibromyalgi och för henne är målet att få må bättre och bli starkare.
– Urban får ut mig och får igång mig. Jag gläds åt att kunna promenera längre och längre, säger Karin lyckligt.